

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1306/11
14.12.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Власте Јовановић, председника већа, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у парници тужиле Н.Б.из А, чији је пуномоћник А.Ј, адвокат из Н.С, против тужене Републике Србије – Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, Београд, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво у Београду – Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж бр. 5016/10 од 22.06.2011. године, у седници већа одржаној 14.12.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

I ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гж бр. 5016/10 од 22.06.2011. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П бр. 2508/10 од 10.03.2010. године, тако што се ОДБИЈА као неоснован тужбени захтев тужиле Н.Б. из А, којим је тражила да се тужена Република Србија обавезе да јој као наследнику иза пок. Н.Ј, на име разлике између припадајућег и исплаћеног дела инвалидских примања, на име личне инвалиднине, допунске личне инвалиднине V групе и ортопедског додатка за период од 01.10.1999. до 30.11.2002. године исплати 43.260,44 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 16-ог у месецу до исплате, као и да јој накнади трошкове парничног поступка.

II Свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Новом Саду П бр. 2508/10 од 10.03.2010. године, обавезана је тужена да тужилци као наследнику иза пок.Н. Ј, на име разлике између припадајућег и исплаћеног дела инвалидских примања, по правном основу стицања без основа, на име личне инвалиднине, допунске личне инвалиднине V групе и ортопедског додатка за период од 01.10.1999. до 30.11.2002. године исплати 43.260,44 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 01-ог у месецу за претходни месец до коначне исплате, као и да јој накнади трошкове спора од 12.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж бр. 5016/10 од 22.06.2011. године, првостепена пресуда је преиначена у делу одлуке о камати, тако што је тужилци на досуђене износе камата призната почев од 16-ог у месецу за претходни месец до коначне исплате.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилца је дала одговор на ревизију са предлогом да се иста одбаци, а тужена обавезе на плаћање трошкова за дати одговор.

По општим правилима о дозвољености ревизије из члана 394. ЗПП, ревизија у овој парници (имајући у виду висину потраживања) не би била дозвољена. С обзиром да је Апелациони суд у Новом Саду предложио да се ова ревизија изузетно дозволи због уједначавања судске праксе, ревизијски суд је прихватио овај предлог смагтрајући да је у конкретном случају потребно размотрити питања од општег интереса и уједначити судску праксу.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правном претходнику тужиле, Н.Ј. признато је право ратног војног инвалида VI групе са 60% инвалидитета, право на личну инвалиднину, као и право на ортопедски додаток. Решењем надлежног органа тужене њему је било признато и право на допунску личну инвалиднину ратног војног инвалида V групе почев од 01.07.1992. године, а право на личну

инвалиднину, допунску личну инвалиднину и ортопедски додаток је престало 03.12.2002. године када је Н. преминуо. Њему је у периоду од 01.10.1999. до 30.11.2002. године по овим основима исплаћено мање 43.260,44 динара. Тужила је наследила право на исплату разлике између припадајућег и исплаћеног дела инвалидских примања на име личне инвалиднине, допунске личне инвалиднине и на име ортопедског додатка за период од 01.10.1999. до 30.11.2002. године.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и тужили досудили тражену накнаду, закључивши да приговор застарелости потраживања није основан, јер се не ради о повременим потраживањима из члана 372. ЗОО, за које је прописано да застаревају за три године. Према њиховом становишту, у конкретном случају се ради о потраживањима која нису унапред позната и чија се висина мења сваког месеца, па се на таква потраживања примењује општи рок од десет година од доспелости сваког месечног примања из члана 371. ЗОО.

Погрешно је становиште нижестепених суда да је приговор застарелости потраживања неоснован и да у конкретном случају треба применити општи застарни рок из члана 371. ЗОО (десетогодишњи рок застарелости).

Наиме, општи застарни рок из цитиране одредбе примењује се само ако „законом није одређен неки други рок“.

Накнада за допунску заштиту (допунска лична инвалиднина) има карактер повремених потраживања, јер се према члану 28. и 51. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СРЈ" бр. 24/98 и 29/98), одређују у месечним износима. Према члану 71. истог закона исплаћује се по протеклу истека месеца за који се врши исплата. На основу члана 372. став 1. у вези са чланом 379. став 2. ЗОО, потраживања повремених давања која доспевају годишње и у краће одређеном временском периоду (повремена потраживања), застаревају за три године од доспелости сваког појединачног давања.

Имајући у виду датум подношења тужбе - 07.04.2009. године и основаност истакнутог материјално-правног приговора, потраживање тужиле је застарело, због чега је њен тужбени захтев одбијен.

Одлука о трошковима парничног поступка заснована је на одредби члана 159. ЗПП, јер тужена која је успела у спору није тражила трошкове поступка.

На основу члана 407. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа - судија,

Власта Јовановић, с.р.